

3. ERRANDO VILAR: EL NOM DEL NOSTRE CENTRE

D. Enrique Errando Vilar (Castelló 1912- 1070) era fill d'un dermatòleg de Castelló. Amb els seus cinc germans i sa mare es va traslladar a València per estudiar. Allí és on va conèixer a la que seria la seua dona Pilar Mariscal de la Hoz que va arribar des de Zaragossa.

Van tindre 11 fills: Enrique (Quique), Pepe, Mª Pilar (ja morta), Javier (el més conegut per ser un dissenyador de prestigi mundial), Carlos, Ignacio (Nacho), los gemelos Santiago (Santi) i Jorge, Pedro (Pedrin), Antonio (Tono) i Inmaculada (Ada). Tots ells son els Errando. Cal contar que la mare de Pilar, Adelaida, va ser enganyada per son pare (Federico Mariscal), així que el matrimoni es va separar i, Adelaida, no va voler saber del cognom "Mariscal", de tal forma que, els nets no s'anomenarien Mariscal. Però Javier, va trencar el malefici i el recuperà com a primer cognom: Javier Mariscal Errando; germà a partir d'aquest moment dels altres Errando Mariscal.

El Dr. Errando, al poc de casar-se va marxar com a voluntari a la "División Azul" al front rus (1941). Allí, en el seu diari, anava escrivint tot allò que succeïa i les relacions que mantenia amb la població local rusa i amb els alemanys d'unitats properes. Va tornar del front el 22 d'abril de 1942 i va publicar el seu diari al 1943 amb el títol "Campamento de invierno División azul" (ed. José Garcia Perona). Dir també que va perteneixer a la Falange i pels seus serveis va rebre "la Cruz de Hierro".

L'aire de família era molt valencià i molt de la posguerra rabiosa o melancòlica d'aquest país. Fou director d'un sanatori que s'anomenava "Dieciocho de Julio" i la

seua clínica particular, on pasava consulta per les vesprades, estava a la "Plaza del Caudillo". En aquest clima van viure tots els fills. Els mateixos fills opinen que varen rebre una disciplina molt estricta, "quasi militar".

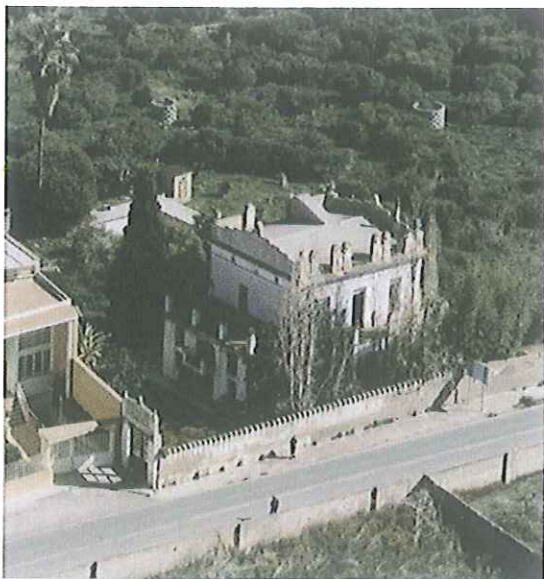
D. Enrique va heretar una finca de tres fanecades a Almassora. Aquesta horta de taronger tenia una alqueria anomenada "Les Carotes" (solar amb edificació singular a l'eixida del poble - camí la mar- la qual ha estat derrumbada per a fer noves construccions) per que en la seua façana principal hi havia unes cares d'escaiola molt curioses. Així es que, als estius, D. Enrique venia des de València fins Almassora per tal d'estiuejar a l'alqueria a la qual la gent del poble va començar a anomenar "Les carotes del metge Errando Vilar". Com que des de menut ja pasava els estius en ella, li tenia un apego molt especial i es va convertir el seu refugi els caps de setmana, quan, sense els seus fill, que restaven a voltes a València amb una tia i la iaia, s'apropava a l'alqueria. Quan va morir D. Enrique, va heretar "Les Carotes" el seu fill Pepe i de Ada els quals, al pocs anys i, vist que tot no era igual la varen vendre al 1980.

D'aquells estius els fills també guarden records meravellosos. Però no sols dels estius, estava tota la família molt arrelada al poble. La seua filla Pilar va ser inclòs nomenada regina de les festes del poble d'Almassora a l'any (1969) i ell mateixa va ser mantenidor de les festes quan la seua neboda va ser nomenada també regina de les festes.

Al 1961 D. Enrique va programar per al poble d'Almassora una serie de conferències molt progresistes per a la època amb el títol " Antropologia de los sexos". Més tard i vist l'èxit, al 1967 va fer un altre cicle de conferències amb els títols " Antropologia de las masas", " La era atómica", "La cultura de las masas" i "Sociopatía contemporánea". Més tard i, amb el títol " medio siglo de progresos médicos a través de Almazora" el Dr. Errando va pronunciar una nova conferència per tal de celebrar el 50 aniversari de la "Caja Rural San José".

Va morir molt jove, amb 57 anys. A la mateixa edad, sis anys després, també morí la seua dona, Pilar. La absència dels dos va fer que tots els fills, sobre tot el més menuts, maduraren ràpidament "generant un mon propi, ric i complexe, amb la sensació de que tenien per davant un projecte de vida". L'orfantat doble i temprana va fer que els majors es feren càrrec dels menuts, protegint-los. Com a cosa curiosa dir que en casa del Doctor mai hi hagué un televisor, el que va fer que els fills no conegueren la realitat per allò que les imatges fabricades ens porten als ulls.

Els pares, quan eren menuts feien una divisió molt clara: els majors, els mijans i els menuts. La vida va fer que s'unificaren les edats i ara, en broma els fills del Doctor, mantenen encara eixa divisoria dels pares.

Les carotes, casa on D. Enrique Errando Vilar va pasar els seus estius.